

# Sprawozdanie z działalności

## Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu za rok 2019



Łowicz, marzec 2020r.

# SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
ROZDZIAŁ I.....	4
BUDŻET OGÓŁEM .....	4
ROZDZIAŁ II.....	7
ŚWIADCZENIA RODZINNE, FUNDUSZ ALIMENTACYJNY, ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE .....	7
1. Świadczenia rodzinne .....	7
2. Fundusz alimentacyjny .....	12
3. Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym .....	15
4. Świadczenia wychowawcze .....	16
5. Dobry Start .....	18
ROZDZIAŁ III.....	20
USŁUGI OPIEKUŃCZE .....	20
ROZDZIAŁ IV .....	24
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ.....	24
ROZDZIAŁ V.....	26
POMOC SPOŁECZNA .....	26
1. Zasiłki i pomoc w naturze .....	26
2. Praca socjalna .....	29
3. Wspieranie rodziny.....	33
4. Przemoc.....	34
5. Punkt Pomocy Mieszkaniowej.....	35
6. Mieszkania chronione.....	37
7. Klub Seniora.....	38
8. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).....	39
ROZDZIAŁ VI.....	40
UTRZYMANIE OŚRODKA .....	40
ROZDZIAŁ VII.....	44
ZADANIA I POTRZEBY NA ROK 2020 .....	44

## W S T Ę P

Niniejsze opracowanie przedstawia działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu w roku 2019, jak również przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej w roku 2020.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, jako gminna jednostka organizacyjna pomocy społecznej stanowi instytucję lokalnej polityki społecznej. Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Jej funkcjonowanie ma na celu urzeczywistnienie zasady sprawiedliwości społecznej poprzez stworzenie równych szans i przywrócenie samodzielności, a jeśli nie jest to możliwe, zabezpieczenie opieki i godnej egzystencji mieszkańców miasta Łowicza, zagrożonych ryzykiem wystąpienia trudnych sytuacji życiowych.

# ROZDZIAŁ I

## BUDŻET OGÓLEM

**Tabela nr 1.** Wykonanie budżetu MOPS za rok 2019 w porównaniu do roku 2018 z podziałem na środki rządowe i samorządowe.

Rodzaj środków	Wykonanie 2019 rok	Wykonanie 2018 rok	19/18	% udział środków
Rządowe	32 345 051	26 402 481	1,22	87
Samorządowe	4 763 509	4 205 380	1,13	13
Ogółem	37 108 560	30 607 861	1,21	100

**Szczegółowe wykonie budżetu za rok 2019 z podziałem na środki rządowe i samorządowe.**

**Tabela nr 2.** Wykonanie budżetu MOPS za rok 2019 w porównaniu do roku 2018 – środki rządowe.

Rozdział	Treść	Wykonanie 2019	Wykonanie 2018	19/18
85195	Pozostała działalność	1 508,00	806,00	1,87
85213	Składki zdrowotne	46 011,00	111 402,00	0,41
85214	Zasiłki i pomoc rzeczowa	497 072,00	444 602,00	1,11
85216	Zasiłki stałe	543 992,00	543 331,00	1,00
85219	Opiekun prawny	7 201,00	5 946,00	1,21
85219	Utrzymanie ośrodka	549 255,00	548 220,00	1,00
85228	Usługi opiekuńcze specjalistyczne	3 840,00	5 040,00	0,76
85228	Opieka 75+	6 679,00	16 958,00	0,39
85230	Dożywianie	294 860,00	222 224,00	1,32
85415	Pomoc materialna dla uczniów	225 972,00	235 396,00	0,95
85501	Świadczenia wychowawcze	21 563 099,00	15 651 033,00	1,37
85502	Świadczenia rodzinne	7 526 379,00	7 640 420,00	0,98
85504	Wspieranie rodziny 300+	970 874,00	959 160,00	1,01
85504	Asystent rodziny	30 524,00	17 943,00	1,70
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	77 785,00	0,00	0,00
<b>Ogółem</b>		<b>32 345 051,00</b>	<b>26 402 481,00</b>	<b>1,22</b>

**Tabela nr 3.** Wykonanie budżetu oraz projekt planu MOPS na rok 2019 – środki rządowe.

Rozdział	Treść	Wykonanie 2019	Plan wydatków na 2019	Wykonanie /plan
85195	Pozostała działalność	1 508,00	1 508,00	1,00
85213	Składki zdrowotne	46 011,00	46 418,00	0,99
85214	Zasiłki i pomoc rzeczowa	497 072,00	509 951,00	0,97
85216	Zasiłki stałe	543 992,00	554 218,00	0,98
85219	Opiekun prawny	7 201,00	7 201,00	1,00
85219	Utrzymanie ośrodka	549 255,00	549 255,00	1,00
85228	Usługi opiekuńcze specjalistyczne	3 840,00	4 580,00	0,83
85228	Opieka 75+	6 679,00	15 120,00	0,44
85230	Dożywianie	294 860,00	294 860,00	1,00
85415	Pomoc materialna dla uczniów	225 972,00	233 450,00	0,96
85501	Świadczenia wychowawcze	21 563 099,00	21 610 000,00	0,99
85502	Świadczenia rodzinne	7 526 379,00	7 679 654,00	0,98
85504	Wspieranie rodziny 300+	970 874,00	1 030 040,00	0,94
85504	Asystent rodziny	30 524,00	30 524,00	1,00
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	77 785,00	77 785,00	1,00
<b>Ogółem</b>		<b>32 345 051,00</b>	<b>32 644 564,00</b>	<b>0,99</b>

**Tabela nr 4.** Wykonanie budżetu MOPS za rok 2019 w porównaniu do roku 2018 – środki samorządowe.

Rozdział	Treść	Wykonanie 2019	Wykonanie 2018	19/18
85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	33 593,00	30 949,00	1,08
85214	Zasiłki i pomoc rzeczowa	1 364 650,00	1 208 773,00	1,12
85219	Utrzymanie ośrodka	2 133 993,00	1 756 483,00	1,21
85220	Mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	4 054,00	4 167,00	0,97
85228	Usługi opiekuńcze	737 900,00	715 818,00	1,03
85230	Dożywianie	86 595,00	148 169,00	0,58
85395	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Klub Seniora „Radość”	42 900,00	38 791,00	1,10
85415	Pomoc materialna dla uczniów	56 500,00	58 850,00	0,96
85502	Świadczenia rodzinne	117 167,00	78 188,00	1,49
85504	Asystent rodziny	32 400,00	31 665,00	1,02
85508	Pieczą zastępczą	153 757,00	133 527,00	1,15
<b>Ogółem</b>		<b>4 763 509,00</b>	<b>4 205 380,00</b>	<b>1,13</b>

**Tabela nr 5.** Wykonanie budżetu oraz projekt planu MOPS na rok 2019 – środki samorządowe.

Rozdział	Treść	Wykonanie 2019	Plan wydatków na 2019	Wykonanie / plan
85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	33 593,00	34 024,00	0,98
85214	Zasiłki i pomoc rzeczowa	1 364 650,00	1 381 800,00	0,98
85219	Utrzymanie ośrodka	2 133 993,00	2 153 907,00	0,99
85220	Mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	4 054,00	4 410,00	0,91
85228	Usługi opiekuńcze	737 900,00	737 900,00	1,00
85230	Dożywianie	86 595,00	86 595,00	1,00
85395	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	42 900,00	42 900,00	1,00
85415	Pomoc materialna dla uczniów	56 500,00	60 000,00	0,94
85502	Świadczenia rodzinne Rodzina 3+	117 167,00	118 400,00	0,98
85504	Asystent rodziny	32 400,00	32 400,00	1,00
85508	Pieczą zastępczą	153 757,00	155 000,00	0,99
<b>Ogółem</b>		<b>4 763 509,00</b>	<b>4 807 336,00</b>	<b>0,99</b>

**Tabela nr 6.** Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych

<b>Zadanie</b>	<b>Treść</b>	<b>Wykonanie za 2019</b>	<b>Plan wydat- ków na 2019</b>	<b>Wykonanie / plan</b>
<b>1.</b>	Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej	1 851,54	6 130,50	0,30
<b>2.</b>	Program Usługi Opiekuńcze	74 915,74	128 908,00	0,58

**Tabela nr 7.** Projekt „Port Szczęśliwa Rodzina” współfinansowany ze środków EFS

<b>Rozdział</b>	<b>Treść</b>	<b>Wykonanie za 2019</b>	<b>Plan wydat- ków na 2019</b>	<b>Wykonanie / plan</b>
<b>85395</b>	Pozostała działalność – projekt „Port Szczęśliwa Rodzina”	257 190,97	257 191,00	0,99

## ROZDZIAŁ II

### ŚWIADCZENIA RODZINNE, FUNDUSZ ALIMENTACYJNY, ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE

#### 1. Świadczenia rodzinne

Ośrodek realizuje zadania, określane często jako system świadczeń na rzecz rodziny. System ten obejmował w 2019r. wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych, które stanowią zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

System świadczeń rodzinnych, określony w ustawie z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych ma charakter sformalizowany, oparty na konstrukcji udokumentowanych uprawnień rodziców o przyznanie świadczeń pieniężnych. Został on skierowany do rodzin, w których dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 674 zł. netto, a w przypadku rodzin wychowujących dziecko niepełnosprawne – 764 zł.

Do ustawowego katalogu świadczeń rodzinnych należą:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, o której mowa w art.22a ustawy, wypłacana zgodnie z Uchwałą Nr LXIII/385/2006 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 26 października 2006r.
- świadczenie rodzicielskie,
- dodatek dla aktywnych zawodowo osób samotnie wychowujących jedno dziecko zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Łowicz wypłacany na podstawie Uchwały nr LV/367/2018 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 22 lutego 2018r. w związku z art. 22b ustawy o świadczeniach rodzinnych.

**Tabela nr 8. Rodzaj i wysokość świadczeń rodzinnych wypłacanych w 2019r.**

Lp.	Świadczenie	Wysokość świadczenia
1.	Zasiłek rodzinny	- 95 zł na dziecko w wieku do 5 lat - 124 zł na dziecko w wieku 5-18 lat - 135 zł na dziecko w wieku 18-24 lata
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	
2.1	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	- 400 zł miesięcznie
2.2.	Urodzenia dziecka	- 1.000 zł jednorazowo na dziecko
2.3	Samotnego wychowywania dziecka	- 193 zł miesięcznie, nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci - w przypadku dziecka niepełnosprawnego kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160zł na wszystkie dzieci
2.4.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	- 90 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat - 110 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 lat
2.5.	Rozpoczęcia roku szkolnego	-100 zł jednorazowo na każde uczące się w szkole dziecko
2.6	Dojazdu do szkoły	- 69 zł w okresie od IX do VI następnego roku
2.7.	Zamieszkania w miejscowości w której znajduje się szkoła	- 113 zł w okresie od IX do VI następnego roku
2.8.	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	- 95 zł miesięcznie na trzecie i każde kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego
3.	Świadczenia opiekuńcze	
3.1.	Zasiłek pielęgnacyjny	- 184,42 zł miesięcznie, od 1.XI.2019r.- 215,84 zł miesięcznie
3.2.	Świadczenie pielęgnacyjne	- 1.583 zł miesięcznie
3.3	Specjalny zasiłek opiekuńczy	- 620 zł miesięcznie
4.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	- 1.000 zł jednorazowo
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, "becikowe łowickie" (art.22a ustawy)	- 1.000 zł jednorazowo
6.	Zasiłek dla opiekuna	- 620 zł miesięcznie
7.	Jednorazowe świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu , które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu	- 4.000 zł jednorazowo
8.	Świadczenie rodzicielskie	- 1000 zł przez 52 tygodnie. Okres wypłaty świadczenia zwiększany jest w przypadku urodzenia wieloraczków.
9.	Dodatek dla aktywnych zawodowo osób samotnych wychowujących jedno dziecko	- 500 zł miesięcznie



Obsługę świadczeń rodzinnych prowadzi zespół pracowników Sekcji Świadczeń. Obsługa interesantów, korzystających ze świadczeń rodzinnych jest procesem dynamicznym, uzależnionym od zmiennych okoliczności życiowych wnioskodawców. Utrata pracy, zmiana miejsca zamieszkania czy urodzenie dziecka są okolicznościami powodującymi zmiany liczby świadczeniobiorców. Dodatkowo wszystkie zmiany sytuacji życiowej osób już uprawnionych, w stosunku do których wydano decyzje administracyjne, wywołują konieczność dokonania czynności zmierzających w kierunku zmiany decyzji, np. uzyskanie dochodu, rozwód, separacja, zawarcie związku małżeńskiego, śmierć małżonka, jak również zaprzestanie kontynuacji nauki przez dzieci w wieku powyżej 18 roku życia. Sytuacje te zgłaszane przez świadczeniobiorców skutkują weryfikacją decyzji w kierunku przyznania dodatkowych świadczeń, wstrzymania wypłaty zasiłków wcześniej przyznanych lub ustaleniem świadczeń nienależnie pobranych.

**Tabela nr 9.** Wydatki na świadczenia rodzinne, zasiłek dla opiekuna i fundusz alimentacyjny w porównaniu do roku 2018.

L.p.	Wyszczególnienie	Wydatki 2019	Wydatki 2018	Liczba świadczeń 2019	Liczba świadczeń 2018	Wydatki 19/18
1.	zasiłki rodzinne	1 595 452,00	1 752 199,00	13 769	15 112	0,91
2.	dotatki do zasiłków rodzinnych	714 208,00	813 089,00	4 777	5 064	0,88
2.1	urodzenia dziecka	48 000,00	77 000,00	48	77	0,62
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	167 329,00	235 807,00	434	599	0,71
2.3	samotnego wychowywania dziecka	148 152,00	133 861,00	747	677	1,10
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	101 940,00	99 640,00	954	930	1,02
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	79 500,00	84 000,00	795	840	0,94
2.6	podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	11 207,00	10 071,00	135	123	1,11
2.6.1	na pokrycie wydatków związanych z zamieszaniem w miejscowości w której znajduje się szkoła	4 859,00	4 068,00	43	36	1,19
2.6.2	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	6 348,00	6 003,00	92	87	1,05
2.7	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	158 080,00	172 710,00	1 664	1 818	0,91
3.	zasiłki pielęgnacyjne	997 282,00	859 976,00	5 262	5 452	1,16

4	świadczenie pielęgnacyjne	1 505 923,00	1 320 438,00	962	895	1,14
5.	specjalny zasiłek opiekuńczy	62 000,00	52 880,00	100	99	1,17
6.	jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	182 000,00	213 000,00	182	213	0,85
7.	zasiłki rodzinne wraz z dodatkami wypłacane na podst. art.5 ust 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych	82 880,07	110 325,22	1 699	2 331	0,75
8.	razem świadczenia rodzinne (od w.1 do w.7)	5 139 754,07	5 121 907, 22	26 751	29 166	1,01
9.	Zasiłek dla opiekuna	33 640,00	45 053,40	55	85	0,74
10.	Świadczenie rodzicielskie	538 530,90	655 289,00	585	710	0,82
11.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	12 000,00	12 000,00	3	3	1,00
12.	Składki na ubezpieczenie społeczne od świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna	314 789,22	288 504,54	748	777	1,09
13.	świadczenia z funduszu alimentacyjnego	1 272 210,53	1 303 372,00	3 042	3 168	0,97
14.	Koszty obsługi św. rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekuna, świadczenia rodzicielskiego, ustawy „Za Życiem”	215 463,58	214 294,08	-	-	1,01
<b>15.</b>	<b>razem wydatki w rozdziale 85502 (od w. 8 do w. 14)</b>	<b>7 526 379,30</b>	<b>7 640 420,24</b>	<b>31 184</b>	<b>33 909</b>	<b>0,98</b>

W 2019r. zauważalny jest spadek liczby osób korzystających ze świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W 2019r. zasiłki rodzinne otrzymało 1572 dzieci, a w 2018r. 1612 dzieci, w przypadku funduszu alimentacyjnego liczba osób uprawnionych spadła z 307 w 2018r. do 289r. w 2019r.

W dniu 26 września 2019r. Rada Miejska w Łowiczu Uchwałą nr XVI/131/2019 uchyliła Uchwałę Nr LXII/492/2010 z dnia 26 sierpnia 2010r. w sprawie podniesienia kwoty dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej oraz kwoty dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego.

Do 31.10.2019r. podwyższono o 50 zł 422 dodatki z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej oraz również o 50 zł 86 dodatków z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego.

Na realizację uchwały wydatkowana została w 2019r. kwota 25 267,06 zł. W/w pomocą objęto 41 rodzin.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu wypłaca również na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 26 października 2006r. Nr LXIII/385/2006 jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka, o której mowa w art. 22a ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W 2019r. wypłacono 242 zapomogi, jest to spadek w porównaniu do 2018r. kiedy wypłacono 282 zapomogi.

W 2019 r. wydano 249 ubranek dla dzieci „Duma Łowicza”.

W dniu 22 lutego 2018r. Rada Miejska w Łowiczu przyjęła Uchwałę Nr LV/367/2018 w sprawie ustanowienia i określenia zasad przyznawania dodatku dla aktywnych zawodowo osób samotnie wychowujących jedno dziecko zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Łowicz.

Dodatek przysługuje w wysokości 500 zł miesięczne na dziecko dla aktywnych zawodowo osób samotnie wychowujących jedno dziecko zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Łowicz, jeżeli dochód rodziny z roku poprzedzającego okres zasiłkowy w przeliczeniu na osobę nie przekracza miesięcznie kwoty 1100,00zł i osoba otrzymała decyzję odmawiającą prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego lub świadczenia wychowawczego z uwagi na przekroczone kryterium dochodowe.

W 2019r. dodatek dla aktywnych zawodowo osób samotnie wychowujących jedno dziecko zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Łowicz wypłacono dla 21 rodzin.

Na realizację uchwały wydatkowana została w 2019r. kwota 58 000 zł.

**Tabela nr 10.** Świadczenia rodzinne (rozdział 85502) - środki rządowe.

L.p.	Treść	Wykonanie 2019	Wykonanie 2018	19/18
1.	Wynagrodzenia z pochodnymi	175 380	148 190	1,18
2.	Wydatki na zakupy inwestycyjne	-	-	
3.	Pozostałe bieżące wydatki	40 083	66 103	0,61
4.	Świadczenia	6 996 127	7 137 622	0,98
5.	Składki od świadczeń	314 789	288 505	1,09
<b>Ogółem</b>		<b>7 526 379</b>	<b>7 640 420</b>	<b>0,99</b>

## 2. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. 2019r. poz.670 z późn. zm). Świadczenia przysługują osobie uprawnionej do ukończenia 25 lat jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej, a w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo, przy jednoczesnym spełnieniu kryterium dochodowego. Od okresu świadczeniowego rozpoczynającego się od 1 października 2019r. świadczenia przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 800,00 zł, wcześniej obowiązywało kryterium dochodowe 725,00 zł na osobę w rodzinie. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują do wysokości zasądzonych alimentów, nie więcej jednak niż 500 zł miesięcznie na dziecko.

W przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego organ właściwy wierzyciela występuje z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Osoba uprawniona w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, gdy nie pobiera świadczeń z funduszu alimentacyjnego, może również sama złożyć wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika.

Działania te obejmują przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego i odebranie oświadczenia majątkowego od dłużnika, poinformowanie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika, wzajemną wymianę informacji mających wpływ na skuteczność egzekucji między organami właściwymi dłużnika, wierzyciela i komornikiem.

W przypadku uniemożliwienia przez dłużnika alimentacyjnego przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, odmowy złożenia oświadczenia majątkowego, odmowy zarejestrowania się jako bezrobotny albo poszukujący pracy oraz odmowy podjęcia pracy, organ właściwy dłużnika:

- składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art.209 Kodeksu Karnego
- kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Na dzień 31.12.2019r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łowiczu zarejestrowanych było 426 dłużników, którzy mieli zadłużenia z tytułu wypłacanych przez MOPS świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz obowiązującej wcześniej do dnia 30.09.2008r. zaliczki alimentacyjnej. Na terenie miasta Łowicza zamieszkiwało 273 dłużników alimentacyjnych. W 2019r. do MOPS wpłynęło 37 wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych od innego organu właściwego wierzyciela. Wobec 144 dłużników w 2019r. prowadzone było postępowanie, o którym mowa w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Pozostali dłużnicy w 2019r. nie byli wzywani na wywiad alimentacyjny, gdyż aktualnie nie są wypłacane świadczenia z funduszu alimentacyjnego, ale nadal są podejmowane działania w celu egzekwowania należności. Przeprowadzono 45 wywiadów alimentacyjnych i odebrano oświadczenia majątkowe. Po przeprowadzeniu wywiadu stwierdzono potrzebę aktywizacji zawodowej 18 osób i w związku z tym wystąpiono z wnioskami o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika.

Wobec 16 dłużników wystąpiła konieczność skierowania wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 Kodeksu Karnego, ponieważ w/w osoby nie zgłosiły się na wezwanie MOPS w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i złożenia oświadczenia majątkowego. Wobec dłużników u których stwierdzono, że sytuacja nie uległa zmianie lub poprzednio wy-

dana decyzja o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych pozostaje w mocy, nie było konieczności podejmowania dalszych działań.

W stosunku do 9 dłużników prokurator podjął dochodzenie w sprawie.

W związku ze złożeniem wniosków o ściganie za przestępstwo z art. 209 KK równocześnie MOPS wystąpił z wnioskami do centralnej ewidencji kierowców z zapytaniem czy dłużnik posiada uprawnienie do kierowania pojazdami. Po otrzymaniu odpowiedzi skierowano 5 wniosków do właściwego starosty o zatrzymanie prawa jazdy.

Dużym problemem w trakcie prowadzonych postępowań wobec dłużników alimentacyjnych jest ustalenie aktualnego miejsca ich pobytu.

W 2019r. skierowano więc 7 wniosków do komorników sądowych o przeprowadzenie dochodzenia w celu ustalenia aktualnego adresu zamieszkania dłużników alimentacyjnych w związku z prowadzonym wobec nich postępowaniem.

Wystosowano również 26 wniosków do Ministerstwa Sprawiedliwości – Krajowego Rejestru Karnego o podanie danych o dłużnikach. Uzyskano odpowiedź, iż 17 dłużników przebywa w zakładach karnych.

Wszystkie działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych mają na celu poprawę skuteczności egzekucji. W 2019r. dłużnicy alimentacyjni zwrócili 242 035,42 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej. (Jest to wzrost w porównaniu do lat wcześniejszych kiedy to dłużnicy zwrócili odpowiednio w 2018r. 191.194,34zł. i w roku 2017 135 336, 83zł. ). Z tego na dochody budżetu państwa przekazano 195 991,56 zł w tym odsetki ustawowe 128 713,58 zł, a na dochody własne gminy 46 043,86 zł. W roku 2018 r. na dochody własne gminy przekazano 35.528,57 zł. Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych w 2019r. stanowią 19 % wypłaconych w tym roku świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Kwoty wpłacone przez dłużników rozliczane były w 2019 r. zgodnie z kolejnością określoną w art. 1026 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, czyli w pierwszej kolejności spłacane są odsetki, następnie należność główna – dzielona w proporcji - 40% gmina wierzyciela, 60% budżet państwa.

Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych na dzień 31 grudnia 2019r. wraz z odsetkami wynosi 16 372 820,05 zł.

W 2019r. wygaszono zgodnie z art.28 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (śmierć dłużnika) kwotę 246 386,45 zł należności wypłacanych w zastępstwie alimentów oraz zmniejszono należność o kwotę 16 900,00 zł w związku z wydanymi decyzjami w sprawie nienależnie pobranych świadczeń przez wierzycieli.

Należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego podlegają ściąganiu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej. Nakłada to na organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego obowiązek przyłączenia się do postępowania egzekucyjnego lub wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikom alimentacyjnym. MOPS w Łowiczu w 2019r. skierował do organów egzekucyjnych – Komorników Sądowych prowadzących postępowanie egzekucyjne 205 wniosków o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego. Do każdego wniosku musi być załączona ostateczna decyzja przyznająca

świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz informacja o rozpoczęciu realizacji decyzji i terminach wypłat świadczeń.

Ponadto każdy dłużnik po wydaniu decyzji przyznającej świadczenia z FA musi zostać poinformowany o przyznaniu świadczeń oraz o obowiązku ich zwrotu wraz z odsetkami a także o wysokości zobowiązań z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zaliczek alimentacyjnych i należności likwidatora funduszu alimentacyjnego. W 2019r. wysłano 205 zawiadomień do dłużników.

### 3. Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym .

Od 1 września 2010r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu przyznaje i wypłaca świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym, czyli stypendium szkolne i zasiłki szkolne.

Wnioski o przyznanie stypendium szkolnego składa się w terminie od 1 do 15 września. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być wyższa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, z późn. zm.). Od 1 października 2018r. kwota ta wynosi 528,00zł w przypadku osoby w rodzinie. Miesięczna wysokość dochodu ustalana jest na zasadach określonych w art. 8 prawo do świadczeń pieniężnych ust. 3-13 ustawy o pomocy społecznej.

Stypendium szkolne nie może być niższe miesięcznie niż 80%, a wyższe niż 200 % kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych tj. 124,00zł

**Tabela nr 11.** Obowiązująca wysokość stypendium szkolnego w zależności od dochodu na osobę w rodzinie

<b>Dochód na osobę w rodzinie w 2019r.</b>	<b>Kwota stypendium (miesięcznie)</b>
od 0zł do 263,99zł.	do 248,00 zł
od 264,00zł. do 343,19 zł	do 223,20 zł
od 343,20zł. do 422,39 zł	do 173,60 zł
od 422,40zł. do 528,00 zł	124,00 zł

W 2019r. stypendia wypłacono 251 uczniom na łączną kwotę 276 972,00 zł (z tego środki rządowe 221 572,00 zł oraz środki samorządowe w wysokości 55 400,00 zł), a także 11 zasiłków szkolnych na kwotę 5 500,00 zł (z tego środki rządowe 4 400,00 zł oraz środki samorządowe w wysokości 1 100,00 zł).

Ogółem na pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym przeznaczono w 2019r. 282 472,00zł (w tym 225 972,00 zł ze środków rządowych i 56 500,00 zł ze środków samorządowych). Wydatki na tę formę wsparcia zmalały w porównaniu do roku 2018, kiedy to wydano 294 246, 00 zł (w tym 235 396,00 zł ze środków rządowych i 58 850,00 zł ze środków samorządowych).

#### 4. Świadczenia wychowawcze

Od 1 kwietnia 2016r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu realizuje zadanie, jakim jest wypłata świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 poz. 2407). Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu (jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu matki albo ojca), opiekunowi faktycznemu dziecka (jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu opiekuna faktycznego), opiekunowi prawnemu dziecka albo dyrektorowi domu pomocy społecznej. Świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

W przypadku urodzenia dziecka lub ukończenia przez dziecko 18. roku życia kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę tego świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które to świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę. W przypadku gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach, kwotę świadczenia wychowawczego ustala się każdemu z rodziców w wysokości połowy kwoty przysługującego za dany miesiąc świadczenia wychowawczego.

Ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłata następują na wniosek matki, ojca, opiekuna faktycznego dziecka, opiekuna prawnego dziecka albo dyrektora domu pomocy społecznej.

**Świadczenie wychowawcze od 1 kwietnia 2016r. do 30 czerwca 2019r. przysługiwało** na pierwsze dziecko w rodzinie (czyli dziecko jedyne lub dziecko najstarsze), jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekraczał miesięcznie kwoty 800,00 zł lub kwoty 1200,00 zł jeżeli członkiem rodziny było dziecko niepełnosprawne. Prawo do świadczenia ustalane było z uwzględnieniem określonych ustawą przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu. Świadczenie wychowawcze przysługiwało na drugie i kolejne dziecko do ukończenia 18 roku życia niezależnie od osiągniętego dochodu.



Prawo do świadczenia wychowawczego ustalane było na okres od dnia 1 października 2018r. do dnia 30 września 2019r.

**Świadczenie wychowawcze od 1 lipca 2019r. przysługuje** na każde dziecko, które nie ukończyło 18 lat, bez względu na dochód rodziny.

W sprawach z wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego złożonych **po dniu 30 czerwca 2019 r.** prawo do świadczenia wychowawczego ustala się na okres **do dnia 31 maja 2021 r.**

W 2019r. do MOPS wpłynęło 3512 wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego, z tego 2332 drogą elektroniczną. Pomocą zostało objętych 4794 dzieci z 3177 rodzin.

Na wypłatę świadczeń wychowawczych wydano 21 290 381,80 zł. Wszystkie świadczenia wypłacono w formie pieniężnej. Nie było konieczności zmiany wypłaty na formę rzeczową z uwagi na marnotrawienie środków. Pracownicy socjalni monitorowali w środowiskach sposób wydatkowania świadczeń.

## 5. Dobry Start

Rządowy program „Dobry start” został wprowadzony 1 czerwca 2018 roku na mocy Uchwały nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. i Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz.U. z 2018r. poz. 1061). Po raz pierwszy świadczenie trafiło do rodzin w 2018 roku.

Świadczenie „Dobry Start” przysługuje raz w roku w wysokości 300,00 zł na rozpoczynające rok szkolny dzieci do ukończenia 20 roku życia, a w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności do ukończenia przez nie 24 roku życia. Świadczenie przysługuje bez względu na dochód rodziny, jest zwolnione od podatku, nie podlega egzekucji ani wliczeniu do dochodu przy ustalaniu prawa do świadczeń z innych systemów wsparcia.

Świadczenie dobry start po zmianie wynikającej z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2019 r. (Dz.U. z 2019 poz. 1343) przysługuje również uczniom szkół policealnych i uczniom szkół dla dorosłych. Nadal nie obejmuje studentów, dzieci uczęszczających do przedszkola oraz dzieci realizujących roczne przygotowanie przedszkolne w tzw. zerówce.

- Aby otrzymać wsparcie, należy złożyć wniosek. Może to zrobić matka lub ojciec dziecka, opiekun prawny lub opiekun faktyczny dziecka, „osoba ucząca się”, a w przypadku dzieci przebywających w pieczy zastępczej – rodzic zastępczy, osoba prowadząca rodzinny dom dziecka lub dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej.
- Wnioski o świadczenie są przyjmowane i realizowane przez te same instytucje, które realizują obecnie świadczenie wychowawcze w ramach programu „Rodzina 500+”. W gminie miasto Łowicz realizatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
- Wnioski były przyjmowane od 1 lipca 2019r. online przez stronę Ministerstwa Rodziny [empatia.mrpips.gov.pl](http://empatia.mrpips.gov.pl) oraz przez bankowość elektroniczną, a od 1 sierpnia 2019r. również drogą tradycyjną (papierową) w nieprzekraczalnym terminie do 30 listopada 2019r. W okresie od 1 lipca 2019r. do 30 listopada 2019r. wpłynęło 2 325 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia dobry start w tym 1 524 drogą elektroniczną.
- W celu usprawnienia i przyspieszenia procesu przyznawania świadczenia nie ma konieczności wydania i doręczenia decyzji administracyjnej. Decyzje są wydawane jedynie

w przypadku odmowy przyznania świadczenia, a także w sprawach nienależnie pobranych świadczeń. Osoby ubiegające się o świadczenie otrzymały informację o jego przyznaniu na podany we wniosku adres poczty elektronicznej. Jeśli jednak takiego adresu nie podały, to informację o przyznaniu świadczenia mogły odebrać osobiście. Nieodebranie takiej informacji nie wstrzymywało wypłaty świadczenia .

- W 2019r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu wypłacił świadczenie dobry start dla 3 131 dzieci, co stanowi kwotę 938 850,00 zł.

## R O Z D Z I A Ł   I I I

### U S Ł U G I   O P I E K U Ń C Z E

Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Organy pomocy społecznej działają w oparciu o środki finansowe, których wysokość jest ściśle określona i w tak wyznaczonych granicach muszą realizować swoje zadania. W związku z tym są one zobligowane dokonywać oceny nie tylko niezbędnych potrzeb życiowych osób uprawnionych do tych świadczeń, ale także własnych możliwości finansowych.

Ustawa o pomocy społecznej wskazuje, że pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Usługi świadczone są w mieszkaniu osoby, która potrzebuje pomocy lub w ośrodkach wsparcia takich jak środowiskowe domy samopomocy, kluby samopomocy, dzienne domy pomocy. Zakres wykonywanych usług opiekuńczych nie może zastępować usług świadczonych przez NFZ.

#### **Usługi opiekuńcze mogą obejmować:**

- pomoc w codziennych zajęciach, takich jak robienie zakupów, sprzątanie, gotowanie, załatwianie spraw urzędowych itp.
- mycie, kąpanie, ubieranie, pomoc osobom chorym, dozowanie lekarstw, prześcielenia łóżka, zapobieganie powstawaniu odleżyn i odparzeń, karmienie,
- w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z rodziną i otoczeniem.

O pomoc w formie usług należy zwrócić się do ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania. Nie zawsze konieczna jest wizyta w ośrodku. Można skontaktować się telefonicznie lub wysłać list. Wymagane jest zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia, uzasadniające korzystanie z usług opiekuńczych i zalecaną przez lekarza pielęgnację. Po zgłoszeniu, w przeciągu 14 dni (w szczególnych wypadkach natychmiast) pracownik socjalny z MOPS odwiedza osobę oczekującą pomocy w jej mieszkaniu i przeprowadza tzw. rodzinny wywiad środowiskowy, którego celem jest ocena sytuacji życiowej podopiecznego. Od wyników wywiadu zależy m.in. ustalenie wysokości odpłatności za usługi. Ośrodek pomocy społecznej w ciągu 30 dni od otrzymania zgłoszenia zapotrzebowania na usługi wydaje decyzję administracyjną o przyznaniu bądź odmowie tej formy pomocy. W wyjątkowych sytuacjach pomoc przyznawana jest natychmiast.

W trakcie wywiadu pracownik socjalny może pytać o zgromadzone oszczędności, wartość posiadanych ruchomości i nieruchomości. Odmowa udzielenia informacji może spowodować, że pomoc nie zostanie przyznana. Wywiad może zostać przeprowadzony również u najbliższej rodziny. Ta sytuacja ma miejsce, gdy MOPS decydujący o udzieleniu pomocy szuka osób, które powinny świadczyć pomoc mają takie możliwości a tego nie czynią. Ośrodek może badać sytuację majątkową i osobistą najbliższej rodziny nawet jeśli nie zamieszkuje z klientem. Dzia-

łania te podejmowane są w celu ustalenia czy rodzina jest w stanie pomagać osobiście lub uczestniczyć w kosztach usług opiekuńczych.

Minimalny poziom dochodu, od którego obliczana jest odpłatność za usługi opiekuńcze odpowiada 200% obowiązującemu kryterium dochodowemu o którym mowa w art. 8 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. W przypadku przekroczenia kryterium osoba ponosi częściową odpłatność tym większą im większe przekroczenie, aż do 100% ceny danej usługi.

Zwolnienia częściowe lub całkowite z odpłatności jest traktowane przez MOPS uznaniowo (każda sprawa rozpatrywana jest indywidualnie). Sprawa jest przedmiotem postępowania administracyjnego kończącego się decyzją administracyjną, od której przysługuje prawo wniesienia odwołania.

Cena za faktycznie przepracowaną godzinę usług opiekuńczych w roku 2019 została ustalona w trybie przeprowadzonego postępowania przetargowego i wynosiła 18,50zł za godzinę świadczonych usług. Usługi opiekuńcze świadczone były na podstawie umowy zawartej z Polskim Czerwonym Krzyżem.

Ośrodek, przyznając usługi opiekuńcze w 2019 roku, ustalał ich zakres i wymiar, okres i miejsce świadczenia, odpłatność oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat na podstawie Uchwały Rady Miasta Nr LX/474/2010 z dnia 24 czerwca 2010 roku w sprawie szczegółowych warunków przyznania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat jak również tryb ich pobierania ze środków samorządowych Miasta Łowicza z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, których realizację reguluje rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej.

Środki uzyskane z odpłatności za usługi stanowią dochody budżetu miasta. W 2019 roku była to kwota 27 542,75 zł.

W 2019 r. Ośrodek zapewniał w ramach zadań własnych usługi opiekuńcze oraz w ramach zadań zleconych specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami objęto w 2019r. łącznie 114 osób w tym:

- z usług opiekuńczych skorzystało 112 osób,
- ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystały 2 osoby.

Łącznie zrealizowano 37 463 godzin usług opiekuńczych, oraz 192 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Z tytułu świadczonych usług opiekuńczych w 2019r. poniesiono wydatek na łączną kwotę 714 915,74zł z czego środki własne wyniosły 640 000zł ( w tym zapłacono zobowiązanie za XII 2018 rok w wysokości 55 498,40zł). Na rok 2020 powstało zobowiązanie za XII 2019r. w wysokości 33 648,16 zł.

W 2019r. Gmina Miasto Łowicz pozyskała środki z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych na dofinansowanie usług opiekuńczych w ramach resortowego programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych”- edycja 2019. W związku z tym, uzyskano dofinansowanie z SFWON na kwotę 74 915,74 zł. Program „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” który będzie konty-

nuowany również w 2020r. zakłada wsparcie finansowe gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym, jakim jest organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych.

Program ma na celu zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych. Skierowany jest do osób niepełnosprawnych w wieku do 75 roku życia z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jak również z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji lub orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji wydane na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz dla dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Ze wsparcia w ramach Programu mogą skorzystać osoby spełniające warunki do udzielenia pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej, których dochód nie przekracza 350% obowiązującego od 1 października 2018 r. kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. dla osoby samotnie gospodarującej – 701 zł, dla osoby w rodzinie – 528 zł.

W 2018r. Ośrodek został zakwalifikowany do programu „Opieka 75+”. Na potrzeby w/w programu stworzono dwa nowe stanowiska pracy. W 2019r. programem objętych zostało 6 osób wymagających pomocy w formie usług opiekuńczych powyżej 75 roku życia. Na realizację celów programu „Opieka 75+” pozyskano środki finansowane z budżetu państwa w wysokości 6 678,50 zł.

W celu zwiększenia dostępności do różnych form pomocy, w grudniu 2019r. Ośrodek przystąpił do programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2019.

Program zakłada wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Osoby te będą miały możliwość skorzystania z pomocy asystenta m.in. przy wykonywaniu codziennych czynności, załatwieniu spraw urzędowych czy podejmowaniu aktywności społecznej. W czasie korzystania z usług asystenta nie mogą być świadczone usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, o których mowa w ustawie z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, a także usługi, o których mowa w Programach Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. "Opieka wytechnieniowa" oraz "Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych".

Usługi asystenta świadczone przez Ośrodek w miesiącu grudniu 2019r. polegały głównie na:

- wyjściu, powrocie do placówek kulturalnych m.in kina,
- asystowaniu w trakcie uroczystości Bożonarodzeniowych organizowanych w mieście, np. Wigilia miejska,
- asystowaniu w wyjściu, powrocie oraz dojazdach do centrum handlowego w Łodzi,
- pomoc w zakupach świątecznych i organizowaniu wieczery wigilijnej.

Zaproponowana pomoc finansowana będzie ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Usługi asystenta wpisują się w główny cel funkcjonowania Funduszu Solidarnościowego, którego idea jest m. in. wsparcie społeczne osób niepełno-

sprawnych. Należy podkreślić, że dostępność usług asystenta powinna przyczynić się do umożliwienia prowadzenia przez osoby niepełnosprawne bardziej aktywnego i samodzielnego życia. Uwzględniając powyższe, nadrzędnym celem usług asystenta powinno być dążenie do poprawy funkcjonowania osoby niepełnosprawnej. W ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych wykorzystano środki w wysokości 1851,54 zł.

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych stale wzrasta i dotyczy w głównej mierze osób samotnych.

## R O Z D Z I A Ł I V

### D O M Y P O M O C Y S P O Ł E C Z N E J

Domy pomocy społecznej zajmują się pomocą osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności. Pobyt w domu pomocy społecznej jest ostatecznością, po wyczerpaniu wszystkich innych form pomocy społecznej. Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom świadczonych usług przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności.

Osoby kierowane są do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej. Osoby przebywające w domu pomocy społecznej ponoszą odpłatność w zależności od wysokości posiadanego dochodu (70% uzyskiwanego dochodu, jednak nie więcej niż pełen koszt utrzymania). Pozostałą kwotę do wysokości kosztów utrzymania w placówce dopłacają w kolejności: małżonek, zstępni przed wstępnymi lub inni, a następnie gmina, która skierowała osobę do domu. W związku z tym to na gminie leży odpowiedzialność w partycypowaniu w opłatach za pobyt osób w domach pomocy społecznej. Z roku na rok budżet środków finansowych Ośrodka na ten cel wzrasta. Wzrost wydatków w tym rozdziale wynika głównie ze wzrostu kosztów utrzymania oraz nieposiadania dostatecznych dochodów przez osoby kierowane do nich, z których ponosiłyby pełną odpłatność. Od 4 października 2019r. weszły w życie przepisy nowelizujące m.in. ustawę o pomocy społecznej (ustawa z dnia 19 lipca 2019r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, Dz.U. z 2019r., poz. 1690). Istotną zmianą jest sprecyzowanie zasad ustalania odpłatności za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej. W przypadku niewywiązywania się osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w DPS, opłatę ustaloną w decyzji wnosi zastępczo gmina. W wyniku zmian, wydatki ponoszone przez gminę mogą podlegać ściąganiu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2019 roku kształtował się od 3290,00 zł do 4002,59 zł. Jako gmina nie mamy wpływu na koszt utrzymania w DPS, ponieważ to Staro-



sta danego powiatu co roku ustala miesięczny koszt pobytu, a gmina musi zgodnie z ustawą o pomocy społecznej ponieść odpłatność.

W 2019 roku w 9 domach pomocy społecznej przebywało 44 mieszkańców Łowicza, w tym umieszczonych w 2019r. zostało 11 osób. W ciągu roku zmarło 7 podopiecznych. Łączny koszt poniesiony przez Miasto Łowicz wynosił 1 049 298,49 zł. Dla porównania w roku poprzednim środki przeznaczone na realizację tego samego zadania wyniosły 890.297,54 zł. Jest to kolejny rok, w którym odnotowuje się wzrost wydatków na realizację zadania.

Na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się niepokojący wzrost osób starszych, samotnych, o niskich dochodach, które nie mogą niestety liczyć na pomoc najbliższej rodziny. W związku z tym zapotrzebowanie na tego typu świadczenia z roku na rok będzie wzrastać z uwagi na starzejące się społeczeństwo i migracje ludzi młodych.

Należy zaznaczyć, że Ośrodek stara się zapewnić opiekę osobom starszym, schorowanym, niepełnosprawnym w postaci usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, jak również Ośrodek informuje o możliwości umieszczenia osoby w zakładach opiekuńczo – leczniczych. Pomoc w formie usług opiekuńczych często jednak jest niewystarczająca i wówczas gmina jest zobowiązana skierować osobę do domu pomocy społecznej zapewniającego całodobową opiekę. Ponadto Ośrodek realizuje postanowienia Sądu nakazujące umieszczenie osoby w domu pomocy społecznej.

# ROZDZIAŁ V

## POMOC SPOŁECZNA

### 1. Zasilki i pomoc w naturze (rozdział 85214)

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom szczególności z powodu:

- ubóstwa;
- sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- przemocy w rodzinie;
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizmu lub narkomanii;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W omawianym okresie sprawozdawczym prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało osobom, które spełniały odpowiednie kryterium dochodowe:

- dla osoby samotnie gospodarującej – w wysokości 701zł
- dla osoby w rodzinie – w wysokości 528zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu realizował w 2019 roku zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:

- udzielenie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozabawionym – 61 osobom;

- przyznawanie i opłacanie zasiłków stałych – 109 osób;
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – 96 osób;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych – 266 gospodarstw domowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych – 531 gospodarstw domowych;
- decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób nieubezpieczonych finansowanych ze środków publicznych – wydano 74 decyzje dla 52 osób do Narodowego Funduszu Zdrowia;
- praca socjalna – 1015 rodzin;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych – 115 osób;
- dożywanie dzieci – w szkołach 170 dzieci, w przedszkolach 86 dzieci;
- sprawienie pogrzebu – 5 osób;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszeni odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu – 44 osoby;
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu realizował w 2019 roku zadania własne gminy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych – 2 osoby;
- współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach – pisma i rozmowy telefoniczne z doradcą zawodowym o aktywizowaniu osób bezrobotnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu realizował w 2019 roku zadania zleczone z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 2 osoby
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia – program „Posiłek w szkole i w domu” – skorzystały z niego 864 osoby w formie zasiłków celowych, zup wydawanych w stołówce PCK, dożywiania w żłobkach, przedszkolach, szkołach. Program „Posiłek w szkole i w domu” obejmuje reali-

zacji świadczeń w ramach środków własnych i zadań zleconych. Udział środków własnych – 86 595,00zł, zleconych – 294 860,00zł.

**Tabela 12.** Szczegółowe rozliczenie zasiłków rządowych (rozdział 85214).

L.p.	Formy pomocy	Kwota		Liczba osób		Liczba świadczeń	
		2019	2018	2019	2018	2019	2017
1	Zasiłki stałe	543 992	543 331	109	106	1028	1090
2	Zasiłki okresowe – dotacja rządowa	497 072	444 602	266	257	1666	1517
<b>Razem</b>		<b>1 041 064</b>	<b>987 933</b>	-	-	-	-

**Tabela 13.** Informacja o realizacji Programu Posiłków w szkole i w domu

Wyszczególnienie		2019	2018
<b>Koszt dożywiania w zł - ogółem</b>		<b>381 455</b>	<b>370 393</b>
<b>W tym</b>	<b>Śr. własne</b>	<b>86 595</b>	<b>148 169</b>
	<b>Dotacja</b>	<b>294 860</b>	<b>222 224</b>
w tym:	w formie finansowej		
	śr. własne	50 020	95 900
	dotacja	156 830	77 040
Liczba świadczeń		946	1 083
Wartość jednego świadczenia w zł.		218,66	159,69
	w formie niefinansowej		
	śr. własne	36 575	52 269
	dotacja	138 030	145 184
Ogółem liczba objętych dożywianiem		326	359
Liczba posiłków		45 351	52 577
Średni koszt jednego posiłku w zł		3,85	3,76

**Tabela 14.** Liczba osób i rodzin objętych pomocą.

Wyszczególnienie	Liczba osób objętych pomocą – decyzją świadczenie		Liczba rodzin (liczba osób w tych rodzinach)	
	2019	2018	2019	2018
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	947	988	686 i 1393	699 i 1431

**Tabela 15.** Zakres przyznania pomocy w oparciu o kryterium dysfunkcyjne.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w rodz.	
	2019	2018	2019	2018
Bezdomność	42	46	47	48
Bezrobocie	323	339	777	786
Niepełnosprawność	265	262	493	484
Długotrwała choroba	437	408	781	731
Bezradność w sprawach opiek. - wychow.	189	193	635	640
Alkoholizm	66	72	89	94
Trudności po opuszczeniu Zakładu Karnego	11	8	16	10
Przemoc w rodzinie	1	5	3	12
Sytuacja kryzysowa	8	3	11	3
Zdarzenie losowe	4	3	6	5

## 2. Praca socjalna

Jednym z wielu zadań prowadzonych przez pracowników socjalnych jest praca socjalna. Jej zadaniem jest aktywizowanie ludzi do rozwoju w pełni ich możliwości, zapobieganie dysfunkcjom, przywracanie klientowi sił i kontroli nad własnym życiem przez odnajdywanie i wspieranie jego zasobów energii i kompetencji. To coś więcej niż aktywizowanie podopiecznego do działania.

W pracy socjalnej chodzi o odkrycie u klienta, właśnie w sytuacji kryzysu, mocnych stron i zdolności, a następnie umiejętne odzyskiwanie przez niego kontroli nad kształtowaniem własnego życia.

Praca socjalna jest bardzo trudnym działaniem, wymagającym czasu, a większość czasu pracy pracownicy socjalni muszą poświęcać na prowadzenie obszernej dokumentacji swoich podopiecznych. Ponadto klienci Ośrodka wymagają od pracownika socjalnego sprawności działania w celu poprawienia ich sytuacji materialnej, czyli oczekują świadczenia pieniężnego, nie widząc przyczyn ubóstwa. Często nie chcą współpracować z pracownikiem, przyjmują postawę roszczeniową, nie ujawniają problemów rodziny, jak np. alkoholizm, przemoc, narkomania. Pracą socjalną objęte są wszystkie rodziny korzystające z pomocy społecznej, gdyż nierozzerwalnie towarzyszy ona przyznawanym świadczeniom na mocy ustawy. W 2019r. pracownicy socjalni objęli pomocą **1015 rodzin** w tym w 308 przypadkach była to wyłącznie praca socjalna polegająca na poradnictwie prawnym, psychologicznym i rodzinnym oraz interwencji kryzysowej. Podczas wywiadu pracownik socjalny uzyskuje informacje o rodzinie, obserwuje, mierzy skalę występowania problemu, aby w razie konieczności podjąć działania interwencyjne. Możemy zaobserwować jedynie nieznaczny w porównaniu do roku 2018 (1001 rodzin) wzrost rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny, pracownicy zawierają kontrakty socjalne. Postanowienia kontraktu są dostosowane do okoliczności konkretnego przypadku. Kontrakt zawiera uprawnienia i zobowiązania przystępujących do niego stron. Jest niezbędny w sytuacjach, gdy osoba lub rodzina nie chce współpracować z pracownikiem socjalnym w zakresie poprawy własnej sytuacji np. podjęcie zatrudnienia, podjęcia leczenia odwykowego. W roku 2019 pracownicy socjalni sporządzili **43 kontrakty socjalne**. Kontrakty socjalne nie prowadzą zwykle do radykalnych i szybkich zmian. Stwarzają natomiast płaszczyznę porozumienia i poddają strategię, umożliwiając osiągnięcie niewielkich postępów, które wspólnie składają się na zmianę efektywności działań.

Pracownicy socjalni swoją działalnością obejmują również osoby bezdomne. W najtrudniejszym okresie jesiennozimowym pracownicy socjalni muszą zadbać o ich ochronę. We współpracy z pracownikami Punktu Pomocy Mieszkaniowej w Łowiczu przekonują bezdomnych o konieczności skorzystania z proponowanego wsparcia. Często są to długie pertraktacje, gdyż osoby te nie rozumieją zagrożenia, jakie ta pora roku niesie. Systematycznie oferują pomoc w ubieganiu się o lokal mieszkalny. Indywidualna praca z osobami bezdomnymi realizowana jest w dwóch kierunkach: w pierwszej kolejności konieczne jest zabezpieczenie podstawowych potrzeb egzystencjonalnych, czyli schronienia, posiłków, pomocy medycznej, zabezpieczenie niezbędnej i stosownej do pory roku odzieży oraz udzielenie pomocy finansowej stosownej do pojawiających się potrzeb. Drugi kierunek działania to praca socjalna skoncentrowana na wyjściu z bezdomności. W 2019r. w Punkcie Pomocy Mieszkaniowej w Łowiczu naprzemiennie przebywało 45osób. Część osób odrzuciło propozycję pomocy w tej formie i z chwilą nadejścia zimy zorganizowali sobie miejsca pobytu we własnym zakresie.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łowiczu zatrudnionych jest 15 pracowników socjalnych. Każdy z pracowników posiada obszar swojej pracy. Średnio na pracownika socjalnego przypada 68 aktywnych środowisk.

Pracownicy socjalni działając na rzecz zmiany, życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin współpracują ze szkołami, przedszkolami, zakładami pracy, Sądem, dzielnicowymi Komendy Powiatowej Policji, Powiatowym Urzędem Pracy, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnią Leczenia Uzależnień, Poradnią Zdrowia Psychicznego, szpitalem i niepublicznymi ośrodkami zdrowia, klubem abstynenckim, Polskim Czerwonym Krzyżem, Caritas Diecezji Łowickiej, kościołami, organizacjami społecznymi, fundacjami i stowarzyszeniami. Osoby zgłaszające zapotrzebowanie na pomoc pozamaterialną kierowane są do odpowiednich agend, gdzie otrzymują profesjonalną pomoc opartą na fachowej wiedzy.

W dniu 25 października 2019r. została podpisana deklaracja przystąpienia do pilotażowego Projektu „Kooperacje 3D” model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin. Przygotowania do przystąpienia trwały od początku 2019r. Deklarację przystąpienia podpisało 14 partnerów: Powiatowy Urząd Pracy w Łowiczu, Urząd Miejski w Łowiczu – Wydział Spraw Społecznych, Wydział Spraw Lokalowych, Zakład Aktywizacji Zawodowej w Łowiczu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu, Komenda Powiatowa Policji w Łowiczu, Łowickie Stowarzyszenie „Dać szansę” w Łowiczu, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łowiczu, Poradnia Leczenia Uzależnień w Łowiczu, Środowiskowy Dom Samopomocy w Łowiczu, Chrześcijańska Grupa Wsparcia, Szkoła Podstawowa nr 7 w Łowiczu, Caritas Diecezji Łowickiej w Łowiczu.

Celem Projektu jest zwiększenie kooperacji oraz poprawa współpracy pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej, a podmiotami innych polityk sektorowych, istotnych z punktu widzenia włączenia społecznego, przeciwdziałania ubóstwu oraz jego zwalczania.

MOPS w Łowiczu wytypował 18 osób starszych do akcji organizowanej przez Władze Łowicza „Zjedz obiad z seniorem”. Akcja polegała na tym, że raz w miesiącu samotny senior miał możliwość zjedzenia wspólnie z wolontariuszem obiadu u siebie w domu lub w jednej z łowickich restauracji, która była partnerem projektu. Wszystkie lokale przekazywały posiłki nieodpłatnie. Druga edycja akcji trwała od stycznia 2019r.

W ramach przygotowań do nadchodzącego sezonu zimowego jak co roku pracownicy socjalni skontaktowali się z Przewodniczącymi Zarządów Osiedli w Łowiczu. Celem spotkań było uzyskanie informacji o osobach starszych, samotnych, pozostawionych bez opieki i pomocy najbliższych. Pracownicy poinformowali o konieczności zgłaszania informacji o osobach potrzebujących pomocy na terenie poszczególnych dzielnic naszego miasta. W trakcie rozmowy pracownicy socjalni wyjaśnili zasady udzielania pomocy.

Od stycznia 2019r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu realizuje projekt Port „Szczęśliwa Rodzina”. Okres realizacji projektu 01.01.2019 – 31.12.2021. W roku 2019 do projektu zakwalifikowało się 10 rodzin. Celem głównym projektu jest wsparcie rodzin z dziećmi z terenu Miasta Łowicza, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Projekt skierowany jest do: osób/rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, otoczenia osób i rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, dla którego planowane działania są niezbędne dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, osób spokrewnionych lub niespokrewnionych, wspólnie zamieszkujących i gospodarujących z osobami i rodzinami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Realizacja projektu umożliwi kompleksowe wsparcie rodzin z dziećmi, polegające na: zapewnieniu pomocy socjalnej, podejmowaniu działań zmierzających do podniesienia kompetencji rodzicielskich, udzieleniu pomocy w zapewnieniu prawidłowego rozwoju wzrastających w rodzinach dzieci, prowadzeniu wielowymiarowej pracy z rodziną poprzez świadczenie usług asystenta rodziny, poradnictwa specjalistycznego i wsparcia terapeutycznego, a także poprzez organizowanie grup

wsparcia, zwiększenie dostępu do pracy socjalnej, pomocy w organizacji czasu wolnego (rozwój zainteresowań, zabawa, sport).

W ramach Projektu zaplanowano następujące formy wsparcia: praca z rodziną prowadzona przez asystenta rodziny, praca socjalna, coaching rodzicielski, grupa wsparcia, udzielenie pomocy materialnej oraz w ramach 10 dniowego wyjazdu do Uniejowa było wsparcie w formie: zajęcia terapeutyczne grupowe dla rodziców i osób z ich najbliższego otoczenia, indywidualne konsultacje psychologiczne i pedagogiczne dla rodziców i osób z ich najbliższego otoczenia, zajęcia terapeutyczne grupowe dla dzieci i młodzieży, indywidualne konsultacje psychologiczne i pedagogiczne dla dzieci i młodzieży, zorganizowane formy spędzania czasu wolnego rodziców z dziećmi i osobami z ich najbliższego otoczenia podczas wyjazdu terapeutyczno –wypoczynkowego.

Praca socjalna jest trudnym zadaniem i wymaga od pracownika socjalnego dobrego przygotowania zawodowego. Mobilizuje pracowników do podnoszenia kwalifikacji przez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach specjalistycznych oraz podejmowania nauki na wyższych uczelniach.

**Tabela 16.** Formy pracy socjalnej i metody jej realizacji.

<b>Forma</b>	<b>Realizacja poprzez</b>
<b>Poradnictwo psychologiczne</b>	<p>Wspieranie osób i rodzin w sytuacjach traumatycznych wymagających porad, zapewnień poprawienia relacji międzyludzkich;</p> <p>Wsparcie emocjonalne i wartościujące;</p> <p>Pobudzanie aktywności, w szczególności zawodowej;</p> <p>Zapobieganie degradacji osobowości;</p> <p>Perswazja nakierowana na pokonywanie trudności dnia codziennego;</p> <p>Kontrola środowisk poprzez systematyczny monitoring mający na celu zapobieganie destrukcyjnym nawykom.</p>
<b>Poradnictwo rodzinne</b>	<p>Propagowanie prawidłowych relacji wewnątrzrodzinnych;</p> <p>Działania wychowawcze (przekazywanie wiedzy i umiejętności służących przysposobieniu do pełnienia ról społecznych, np. matki, żony, gospodyni);</p> <p>Porady w zakresie opieki nad osobą niepełnosprawną;</p> <p>Omawianie problemów wychowawczych w rodzinach;</p> <p>Wskazywanie następstw nagannych zachowań, nakreślanie przykładów prawidłowych postaw.</p>
<b>Poradnictwo prawne</b>	<p>Udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, o przeciwdziałaniu bezrobociu, o ochronie zdrowia psychicznego, o rehabilitacji zawodowej i społecznej, o dodatkach mieszkaniowych itp.;</p> <p>Pomoc w pisaniu pozwów o ustanowienie rodziny zastępczej, ograniczenie praw rodzicielskich, ustanowienie kuratora rodzinnego, wnioski o rozwód lub separację, sprawy o alimenty.</p>

<p><b>Interwencje (zapobieganie pogłębieniu się dysfunkcji)</b></p>	<p>Informowanie czyli dostarczanie klientowi potrzebnych informacji związanych z typem jego problemu;</p> <p>Poradnictwo (w przypadku przemocy w rodzinie udostępnianie adresu schronisk i ośrodków wsparcia);</p> <p>Mediacje (w przypadku konfliktów rodzinnych);</p> <p>Działania zmierzające do umieszczania nieletnich w placówkach opiekuńczych;</p> <p>Współpraca z innymi pracownikami socjalnymi mająca na celu wymianę informacji na temat podopiecznego.</p>
<p><b>Pomoc w załatwieniu spraw urzędowych</b></p>	<p>Ułatwianie podopiecznemu kontaktów z instytucjami i infrastrukturą socjalną;</p> <p>Wstawiennictwo pisemne, np. o zwolnienie z kosztów sądowych, o przedłużenie terminu płatności, o umorzenie odsetek, o rozłożenie świadczenia na raty, o przyznanie renty wyjątkowej;</p> <p>Kierowanie na leczenie odwykowe, interwencje w imieniu podopiecznego.</p>



### **3. Wspieranie rodziny**

W oparciu o założenia ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm.) opracowano Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021, który przyjęto Uchwałą Nr XII/93/2019 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 30 maja 2019 r.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organ wykonawczy gminy jest zobowiązany do przedłożenia w terminie do 31 marca każdego roku radzie gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wraz z informacją o potrzebach związanych z ich realizacją.

Opis działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej został zawarty w sprawozdaniu z realizacji „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021” w 2019 roku.

#### **4. Przemoc**

Stosownie do podjętej Uchwały Nr XX/137/2016 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 28 stycznia 2016r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020” Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2016r. koordynował realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Sprawozdanie z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przygotowuje i przedstawia Burmistrzowi oraz Radzie Miejskiej Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu – Koordynator ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w terminie do 31 marca następnego po roku sprawozdawczym.

Opis działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w roku 2019 został zawarty w sprawozdaniu z realizacji „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020”.

## 5. Punkt Pomocy Mieszkaniowej

Udzielanie pomocy osobom bezdomnym należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Osobą bezdomną jest osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i niezameldowana na pobyt stały, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania. (art.6 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej).

Punkt Pomocy Mieszkaniowej w Łowiczu funkcjonuje przy ul. Kaliskiej 6B. Do dyspozycji są 4 sale sypialne o pow. 85 m<sup>2</sup>. Istnieje możliwość udzielenia schronienia 20 osobom, w tym 3 kobietom.

Noclegownia zapewnia schronienie osobom bezdomnym, świadcząc tymczasową pomoc w postaci miejsca noclegowego, w ramach której umożliwia spędzenie nocy w warunkach gwarantujących ochronę życia i zdrowia. W noclegowni mogą przebywać osoby zdolne do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce. W noclegowni nie mogą przebywać osoby będące pod wpływem alkoholu lub pod wpływem substancji psychoaktywnych. W szczególnie uzasadnionych sytuacjach dopuszcza się jednak przebywanie w noclegowni także osób nietrzeźwych lub będących pod wpływem substancji psychoaktywnych.

Lokal jest wyposażony w niezbędną infrastrukturę socjalno-bytową, dostosowany dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

W 2019r. udzielono schronienia 45 osobom (pobyt powyżej 24 godzin). Zdarzały się ponadto sytuacje, gdy policja dowoziła osoby, aby skorzystały z możliwości ogrzania się.

W 2019r. nie zgłosił się nikt opuszczający zakład karny, były natomiast przyjęte osoby po pobycie w szpitalu.

Charakter pracy PPM wynika z konieczności szybkiego reagowania na pojawiające się potrzeby w szczególności:

- udzielenie pomocy związanej z problemami zdrowotnymi petentów (14 wezwań karetki pogotowia),
- usunięcia z powodu łamania regulaminu porządkowego w placówce.
- odmowa przyjęcia z powodu nietrzeźwości petentów.
- zabezpieczenia potrzeb rodzin i osób, które zostały eksmitowane bez prawa do lokalu socjalnego – żadnego przypadku eksmisji w roku 2019 nie było.

W 2019r. żadna osoba nie otrzymała mieszkania z zasobów ZGM, 5 osób złożyło wnioski o przydział lokalu socjalnego z zasobów ZGM. Jedna z nich otrzymała lokal na początku 2020r i opuściła placówkę.

Dominującym problemem spotykanym wśród większości podopiecznych jest skłonność do spożywania alkoholu. Przekłada się to na problemy dyscyplinarne i pomniejszanie szans na usamodzielnienie się.

W ramach przygotowań do zimy 2019/2020 zostały uruchomione dodatkowe miejsca do spędzania zimowych nocy, zakupiono dodatkowe materace. Zabezpieczony został prowiant wydawany potrzebującym, istniała możliwość umycia się oraz zmiany odzieży. Z tej formy pomocy skorzystały 4 osoby.

## 6. Mieszkania chronione

Mieszkania Chronione prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu mieszczą się pod adresem: Łowicz, ul. Krudowskiego 10/20 i 10/21. Zapewniają miejsca dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, niepełnosprawnych, chorych, pod warunkiem, że nie wymagają całodobowej opieki. Są to mieszkania wspierane, co oznacza, że osoby korzystające z takiej formy pomocy, przygotowywane są do prowadzenia samodzielnego życia w społeczeństwie na własny rachunek, przy pomocy własnych umiejętności i z wykorzystaniem własnej zaradności życiowej. W mieszkaniach zapewniona jest pomoc specjalistów: pracowników socjalnych, opiekuna, asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, psychologa.

Każde mieszkanie posiada pokój wyposażony w podstawowe meble oraz w pełni wyposażone kuchnie i łazienki.

Pobyty w mieszkaniu chronionym przyznawany jest decyzją administracyjną, poprzedzoną rodzinnym wywiadem środowiskowym oraz dokonaniem uzgodnień dotyczących celu i okresu pobytu, rodzaju wsparcia, wysokości odpłatności,

W okresie sprawozdawczym w mieszkaniach chronionych przebywały 4 osoby: 1 osoba samotna, niepełnosprawna w stopniu znacznym, która jest objęta pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej i psychologa w celu rozwijania samodzielności na poziomie jej psychofizycznych możliwości oraz rodzina 3 osobowa (małżeństwo z dzieckiem niepełnosprawnym w stopniu znacznym) z programu „Za życiem”, która została objęta pomocą wyjścia z bezdomności i ma zapewnioną pomoc pracownika socjalnego, psychologa.

## 7. Klub Seniora

Klub Seniora „Radość” działa w strukturach MOPS od 2007 roku. Przeznaczony jest dla osób starszych w wieku poprodukcyjnym. Głównym celem Klubu jest pełna integracja ze środowiskiem poprzez prowadzenie i promowanie działań kulturalno – oświatowych, współpraca ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi, czynny udział w życiu miasta, a szczególnie zapobieganie osamotnieniu każdego człowieka. Dodatkowo w ramach struktur klubu działa Grupa Śpiewacza Klubu Seniora - Chór Seniora i Grupa Kabaretowa „Uśmiech Seniora”, którego działalność jest nieodłącznym elementem wielu uroczystości patriotycznych i okolicznościowych w Łowiczu. Od 2019r. zaczęła funkcjonować także Grupa Folklorystyczna. Klub czynny jest 5 dni w tygodniu od poniedziałku do piątku w godzinach: 14.00- 18.00. Uczestnictwo w klubie jest oparte na zasadzie aktywnego udziału uczestników, poszanowania godności każdego członka, dobrowolności udziału w poszczególnych przedsięwzięciach.

Działalność całego klubu w 2019 roku, jak i w latach ubiegłych była bardzo widoczna.

Członkowie brali czynny udział w uroczystościach klubowych, miejskich i wojewódzkich, a także w realizacji Programów Rządowych. W ramach działalności Klubu zostały przeprowadzone 92 przedsięwzięcia i imprezy okolicznościowe, wśród których na szczególne podkreślenie zasługują: Koncert Kolęd w Muzeum w Łowiczu, Dzień Babci i Dziadka, Uroczystość „Serce- Sercu” w Muzeum z okazji 100-lecia Niepodległości, udział w gali 50- lecia par małżeńskich, Dzień Matki w ZAZ, spotkania Wielkanocne, udział w Pikniku Europejskim, Czytanie Miejskie, Dzień Sąsiada.

W roku 2019r. czynnie funkcjonował chór, obsługując: imprezy klubowe, kolędowanie, występy w innych miastach, a także współorganizował wojewódzkie Dni Seniora. Chór uczestniczył także w Przeglądach Chóru w Skierniewicach, Warszawie, Krośniewicach, Żychlinie, Łęczycy zajmując III miejsce i w przeglądzie Chórów w Głownie zajmując II miejsce. Dodatkowo chór wydał płytę i nagrał teledysk.

Klub w 2019r. kontynuował działania wspólnie ze stowarzyszeniem Forum IV Czerwca w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020. W ramach projektu „ Mądre Życie Seniora” został przeprowadzony cykl szkoleń z zakresu prawa spadkowego, prawa wyborczego, pierwszej pomocy przedmedycznej, prawnych aspektów opieki nad osobą zależną i efektywne zarządzania czasem. Zakończenie projektu odbyło się w Uniejowie. Zajęcia odbywały się od kwietnia do września 2019r., około 20 klubowiczów wzięło udział w opisanym wyżej programie.

W 2019r. zrealizowane zostały także przedsięwzięcia wyjazdowe: wyjazd do Teatru w Łodzi- Koncert Noworoczno- Sylwestrowy, do Teatru Muzycznego w Łodzi, do Teatru Wielkiego w Łodzi, do Teatru Wielkiego w Warszawie, do Domu Kultury Zacisze w Warszawie na Przegląd Chórów Senioralnych, do Sieradza na Targi Ekonomii Społecznej oraz wyjazd wypoczynkowy do Darłówka .

**Całokształt dokonań Klubu budzi uznanie, a jego działalność jest oparciem pozwalającym przezwyciężyć niejedyn trud życia codziennego. W roku 2019 z budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na działalność Klubu Seniora Radość w Łowiczu zostało wydatkowane 42 900zł. Liczba członków na dzień 31.12.2019r. wynosiła 220 osoby- według złożonych przez uczestników deklaracji**

## **8. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)**

Program został opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Wszystkie osoby potrzebujące zakwalifikowane do Programu obowiązuje kryterium dochodowe. W ramach POPŻ pomocą objęte mogą być osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, dopuszczającej korzystanie z pomocy społecznej z powodów wskazanych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód nie przekroczy określonego poziomu, ustalonego procentowo w stosunku do dochodu uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej. Od 01.01.2019r. mogły skorzystać osoby osiągające dochody: 1 402 zł dla osoby samotnie gospodarującej 1 056 zł dla osoby w rodzinie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu na podstawie porozumienia z Łowickim Stowarzyszeniem „Dać Szansę” współpracuje na rzecz osób korzystających z pomocy żywnościowej w ramach realizacji Programu. Współpraca obejmuje mieszkańców Miasta Łowicza. Porozumienie realizowane w przeciągu minionego roku, obejmowało 4 zakresy działań: rekrutacja uczestników Programu, pomoc w dystrybucji przydzielonej żywności, pomoc w koordynowaniu działań okołoprogramowych, pokrycie części kosztów transportu produktów żywnościowych.

**W roku 2019 kierowaniem i kwalifikowaniem mieszkańców Łowicza do Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) zajmowali się pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu. Wydano 443 skierowania na pomoc żywnościową w ramach programu.**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dla realizacji porozumienia wytypował pracownika, którego zadaniem była koordynacja działań ze Stowarzyszeniem polegająca na informowaniu zainteresowanych o terminach wydawania żywności, pomocy w odbiorze przekazywanej żywności, pomocy w transporcie otrzymanej żywności.

Pracownik MOPS aktywnie uczestniczył w działaniach w ramach instrumentów towarzyszących realizacji Programu poprzez:

- rekrutację uczestników i monitoring obecności warsztatów kulinarnych dla różnych grup pokoleniowych z udziałem ekspertów kulinarnych, kucharzy, dietetyków, pokazujące różne możliwości przygotowania potraw i artykułów spożywczych,
- rekrutację uczestników i monitoring obecności warsztatów dietetycznych i dotyczących zdrowego żywienia.

**W 2019r. w ramach programu Łowickie Stowarzyszenie „ Dać Szanse ” pozyskało 161 ton żywności na łączną kwotę 1 247 889 zł.**

## ROZDZIAŁ VI

### UTRZYMANIE OŚRODKA

W skład Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej stosownie do zatwierdzonego przez Burmistrza Miasta Łowicza regulaminu organizacyjnego z dnia 28.02.2017r. wchodzi następujące działy, sekcje, komórki organizacyjne i stanowiska:

**Tabela nr 17.** Struktura organizacyjna MOPS.

Dział	Sekcja	Stanowisko	Liczba osób zatrudnionych w 2019r.
Dział Pomocy Środowiskowej	Sekcja Pomocy Środowiskowej	Kierownik	1
		Pracownik socjalny	9
		Starszy pracownik socjalny	6
		Asystent rodziny	3
		Opiekun ds. Klubu seniora	1
		Opiekunki środowiskowe	3
		Inspektor	1
		Dział Świadczeń	Sekcja Ewidencji Świadczeń Pomocy Społecznej
Referent	1		
Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Obsługi Funduszu Alimentacyjnego	Starszy inspektor		3
	Informatyk		1
Sekcja d/s realizacji zadań z zakresu świadczeń wychowawczych	Inspektor		1
	Referent		1
Dział Administracyjno – Kadrowy		Kierownik	1
		Starszy inspektor	1
		Sprzątaczką	1
		Kierowca	1
Dział Księgowości		Główny księgowy	1
		Starszy inspektor	1
		Kasjer	1
Punkt Pomocy Mieszkania		Opiekun	3
		Robotnik gospodarczy	3
Dyrekcja		p.o. Dyrektora	1



Struktura jednostki jest dostosowana do realizowanych przez jednostkę zadań.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. MOPS zatrudniał 46 osób na 43,63 etatów, w tym jeden pracownik przebywał na urlopie bezpłatnym, jeden pracownik był zatrudniony na zastępstwo, jeden pracownik był w okresie wypowiedzenia umowy o pracę, jeden pracownik był zatrudniony na ½ etatu w ramach projektu Port „Szczęśliwa rodzina”, dwóch pracowników zatrudnionych było na potrzeby realizacji programu „Opieka 75+”, jeden pracownik zatrudniony był w ramach robót publicznych.

Pracownicy MOPS stale podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe.

Jedna osoba kontynuuje studia magisterskie na kierunku Zarządzanie.

Jedna osoba podjęła studia na kierunku Finanse i Rachunkowość.

Szkolenia, kursy i konferencje:

1. „Ochrona danych osobowych – wdrożenie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (RODO)” - 1 osoba.
2. „Obsługa klienta cudzoziemskiego, z elementami asertywności i komunikacji” – 1 osoba.
3. „Kierowanie do Domu Pomocy Społecznej, odpłatność za pobyt – nowelizacja 2019” – 2 osoby.
4. „Zmiany w ustawie o Pomocy społecznej 2019 r. – kierowanie do Domu Pomocy Społecznej, ustalenie odpłatności za pobyt w DPS, odpłatność za pobyt w schronisku dla bezdomnych.” – 2 osoby.
5. Konferencja „Jesteśmy po to, żeby pomagać” – 6 osób.
6. „Pracownik socjalny i asystent rodziny a rola kierownika OPS w podziale zadań pomiędzy nimi” – 3 osoby.
7. Kurs pierwszej pomocy – 20 osób.
8. „Jak przygotować się do „Nowego” ...? Plan pracy z rodziną i dzieckiem. Wytyczne do tworzenia nowego narzędzia pracy asystenta rodziny i pracownika socjalnego.” – 2 osoby.
9. „Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach z pomocy społecznej. Stosowanie RODO w pomocy społecznej”. – 3 osoby.
10. „Stypendia i zasiłki szkolne” – 2 osoby.
11. „Standardy usług pomocy społecznej” – 2 osoby.
12. „Realizacja nowych programów: opieka wytchnieniowa i centra opiekuńczo -mieszkalne. Prowadzenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.” – 2 osoby.
13. „Ustawa o zmianie ustawy o Pomocy państwa w wychowaniu dzieci oraz innych ustaw realizująca postulaty 500+ na każde dziecko” – 1 osoba.
14. „Jak prawidłowo przygotować księgi rachunkowe do zamknięcia roku budżetowego w OPS” – 1 osoba.

15. „Procedury interwencyjnego zabezpieczenia dziecka” – 2 osoby.
16. „Warsztaty z elementami superwizji”. – 7 osób.
17. Warsztaty kooperacyjne „Razem czy osobno – czy współpraca się opłaca?” – 2 osoby.

Pracownicy wg wykształcenia:

- 1) wyższe – 25 osoby,
- 2) średnie – 17 osób,
- 3) policealne – 1 osoba,
- 4) zawodowe – 1 osoby.

**Tabela nr 18.** Utrzymanie ośrodka – środki ogółem (rozdział 85219).

L.p.	Treść	Środki rządowe wykonanie za 2019	Środki samorządowe wykonanie za 2019	Wykonanie ogółem 2019 środki rządowe samorządowe	Wykonanie ogółem 2018 środki rządowe samorządowe	19/18
1	Wynagrodzenia z pochodnymi	542 282	1 778 519	2 320 801	2 010 150	1,15
2	Wydatki inwestycyjne	0	0	0	0	0
3	Pozostałe bieżące wydatki	6 973	355 474	362 447	294 553	1,23
4	Opiekun prawny	3 840	0	3 840	5 946	0,65
<b>Ogółem</b>		<b>553 095</b>	<b>2 133 993</b>	<b>2 687 088</b>	<b>2 310 649</b>	<b>1,16</b>

## ROZDZIAŁ VII

### ZADANIA I POTRZEBY NA ROK 2020

**Tabela nr 19.** Wykaz zadań przewidzianych do realizacji przez MOPS w 2020r.

L.p	Rozdział	Zadania wynikające z ustawy i statutu MOPS	Forma realizacji przez MOPS	Środki przewidziane na realizację – osoby odpowiedzialne
1	85195 Ochrona zdrowia	Potwierdzenie prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej	Koszty obsługi od wydawanych decyzji na ubezpieczenie zdrowotne	Środki rządowe przewidziane w budżecie na rok 2020: 1 508 zł. Osoba odpowiedzialna Dyrektor , Główny Księgowy .
2	85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	Pomoc rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy.	Środki samorządowe przewidziane w budżecie na rok 2020: 42 277 zł Osoba odpowiedzialna Dyrektor , Główny Księgowy .
3	85213 Składki zdrowotne	Opłacanie składek zdrowotnych		Środki rządowe przewidywane w budżecie na rok 2020: § 2030 – 46 418 zł (świadczenia społeczne) Osoba odpowiedzialna Dyrektor , Główny Księgowy .
4	85214 Zasiłki Pomoc rzeczowa	Zadania wynikające z art. 17 i 18 ustawy o pomocy społecznej (opisane w rozdziale zasiłki)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Przyznawanie i wypłata przedmiotowych zasiłków</li> <li>• Przyznawanie pomocy rzeczowej</li> </ul>	Realizatorzy: Sekcja Pomocy Środowiskowej, Sekcja Ewidencji Świadczeń. Osoba odpowiedzialna: Dyrektor , Główny Księgowy Kierownik Sekcji Środowiskowej, Środki przewidziane w budżecie na rok 2020: -samorządowe 1 303 900 zł - rządowe 452 041 zł (zasiłki okresowe) .
5	85216 Zasiłki stałe	Zadanie wynikające z art. 37 ustawy o pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Przyznawanie i wypłata zasiłków</li> </ul>	Realizatorzy: Sekcja Pomocy Środowiskowej. Osoba odpowiedzialna: Kierownik Sekcji Pomocy Środowiskowej. Środki rządowe przewidziane w budżecie na rok 2020: 420 978 zł

6	85219 Utrzymanie ośrodka	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zapewnienie środków na wynagrodzenia dla pracowników i warunków do realizacji zadań</li> <li>• Praca socjalna</li> <li>• Działania na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Utrzymanie ośrodka pomocy społecznej</li> <li>• Prowadzenie PPM</li> <li>• Świadczenie pracy socjalnej</li> <li>• Świadczenie usług opiekuńczych</li> <li>• Współdziałanie z PCPR</li> <li>• Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego</li> </ul>	Środki przewidziane w budżecie na rok 2020: - samorządowe 2 216 974 zł - rządowe: § 2010 opiekun prawny – 2 800 zł § 2030 – utrzymanie ośrodka - 441 000 zł Osoba odpowiedzialna Dy- rektor , Główny Księgowy .
7	85220	Mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	Mieszkania chronione	Środki samorządowe przewidziane na rok 2019: 8 723 zł Osoba odpowiedzialna Dy- rektor , Główny Księgowy .
8	85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Świadczenie usług opiekuńczych w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania (zadanie własne)</li> <li>• Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych przysługujących na podstawie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (zadanie zlecone)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Świadczenie usług opiekuńczych</li> <li>• Współpraca z organizacjami pozarządowymi</li> </ul>	Realizatorzy: opiekunki (pracownicy MOPS, PCK) Środki przewidziane w budżecie na rok 2020: - samorządowe: 714 182 zł - rządowe: 3 840 zł Osoba odpowiedzialna Dyrektor , Główny Księgowy ,pracownik socjalny.
9	85230	Pomoc w zakresie dożywiania		Środki przewidziane w budżecie na rok 2020: - samorządowe: 72 500 zł - rządowe: 213 188 zł Osoba odpowiedzialna: Dyrektor ,Główny Księgowy Kierownik Sekcji Pomocy Środowiskowej,
10	85295 Pozostała działalność	Prace społecznie użyteczne	Rozdział ten służy do realizacji zadań wynikających z różnych ustaw nie tylko z ustawy o pomocy społecznej.	Środki przewidziane w budżecie na rok 2020: - samorządowe: 2 000 zł Osoba odpowiedzialna: Dyrektor ,Główny Księgowy
11	85395	Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	Klub Seniora	Środki przewidziane w budżecie na rok 2020: - samorządowe: 23 000 zł Osoba odpowiedzialna: Dyrektor ,Główny Księgowy Kierownik Sekcji Pomocy Środowiskowej,
12	85415 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	Wyplata stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych	Środki przewidziane w budżecie na rok 2020: - samorządowe: 60 000 zł, - rządowe: wnioskowana dotacja 215 000 zł Osoba odpowiedzialna: Dyrektor,Główny Księgowy Kierownik Sekcji Pomocy Środowiskowej,

13	85501	Świadczenie wychowawcze		Środki przewidziane w budżecie na rok 2020: - rządowe: 27 428 811 zł Osoba odpowiedzialna: Dyrektor ,Główny Księgowy Kierownik Sekcji Pomocy Środowiskowej,
14	85502	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Przyznawanie i wypłacanie zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami</li> <li>• Wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego</li> <li>• Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych</li> <li>• Wypłata Łowickiego bonu żłobkowego oraz dod. dla aktywnych zawodowo osób wych. jedno dziecko</li> <li>• Przewidujemy około 1700 osób uprawnionych</li> </ul>	Środki przewidziane w budżecie na rok 2020: - rządowe: 7 575 111 zł - samorządowe: 198 148 zł z przeznaczeniem na koszty obsługi funduszu alimentacyjnego oraz wypłatę świadczeń - wprowadzonych uchwałami Rady Miejskiej Osoba odpowiedzialna: Dyrektor ,Główny Księgowy
15	85504	Asystent rodziny  Wspieranie rodziny 300+		Środki przewidziane w budżecie na rok 2020: - samorządowe :40 500 zł - rządowe: 965 343 zł Osoba odpowiedzialna: Dyrektor ,Główny Księgowy
16	85508	Rodziny zastępcze		Środki przewidziane w budżecie na rok 2020: - samorządowe: 190 000 zł Osoba odpowiedzialna: Dyrektor ,Główny Księgowy
17	85513	Opłacanie składek zdrowotnych	Składki ZUS od świadczeń rodzinnych	Środki przewidziane w budżecie na rok 2020: - rządowe: 61 888 zł Osoba odpowiedzialna: Dyrektor ,Główny Księgowy